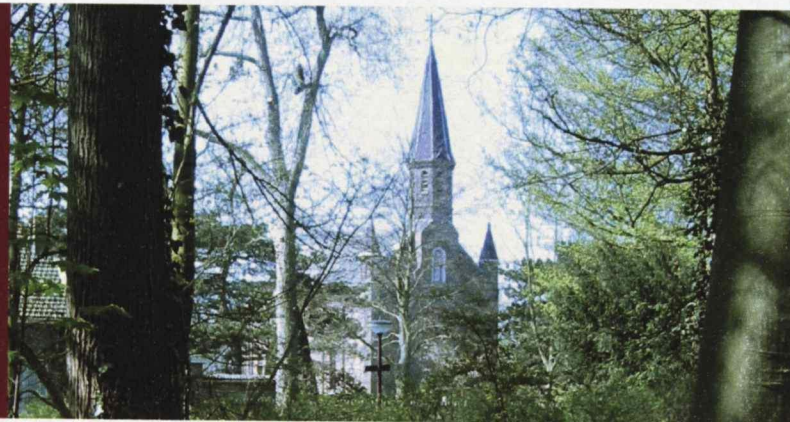

3.1 10622204003
JD 290
C2

**Beschermd stadsgezicht
Westerhoutkwartier**

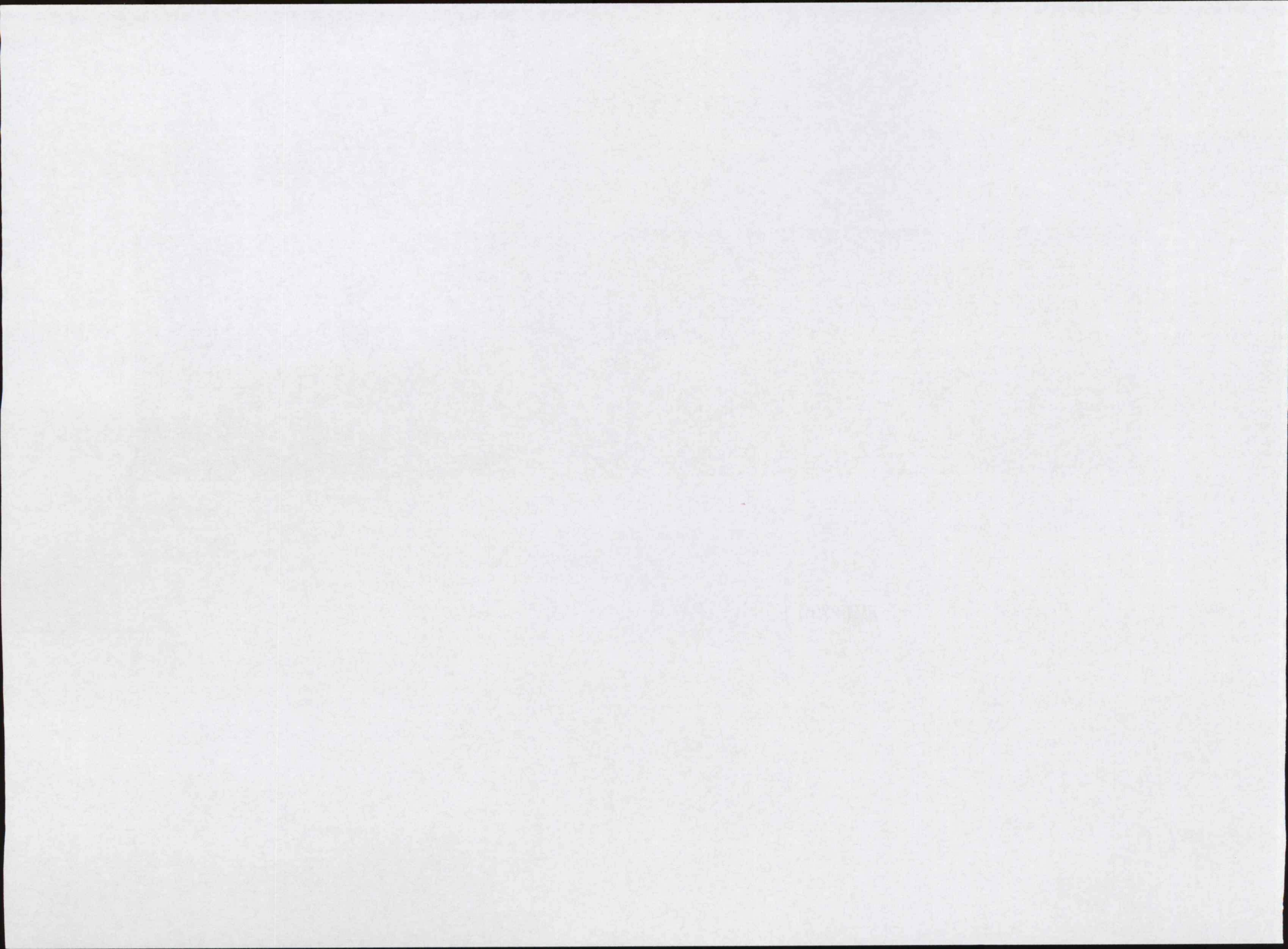

Datum in procedure: 03-11-2004

Toelichting bij het besluit tot aanwijzing
van het beschermd stadsgezicht Westerhoutkwartier
gemeente Alkmaar (Noord-Holland)
ex artikel 35 Monumentenwet 1988

Datum aanwijzing: - 3 MAART 2011

Errata:

Alkmaar, Westerhoutkwartier

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en de minister van Infrastructuur en Milieu zijn bevoegd om gezamenlijk beschermde stads- en dorpsgezichten aan te wijzen. Het rechtsgevolg van de aanwijzing is dat de gemeenteraad ter bescherming van een stads- of dorpsgezicht een bestemmingsplan, als bedoeld in de Wet op de ruimtelijke ordening, vast moet stellen. In die zin kan de aanwijzing tevens een stimulans betekenen voor een te voeren ruimtelijk kwaliteitsbeleid.

In totaal zijn er in Nederland meer dan 300 beschermde stads- en dorpsgezichten met een geschiedenis die teruggaat tot vóór het jaar 1850. In het kader van het Monumenten Inventarisatie Project is ook de stedenbouw uit de periode 1850-1940 landelijk geïnventariseerd. Het besluit tot aanwijzing van Westerhoutkwartier in de gemeente Alkmaar als beschermd stadsgezicht vloeit voort uit deze inventarisatie.

Inleiding

Het beschermd stadsgezicht Westerhoutkwartier ligt ten zuidwesten van de omgrachte binnenstad van Alkmaar en sluit in het noordoosten aan op het beschermd stadsgezicht van de binnenstad, waarvan de grens in de buitenoever van de singelgracht ligt.

Hoewel de hoofdwegenstructuur van het Westerhoutkwartier al op de oudst bekende kaart van Alkmaar uit omstreeks 1560 van Jacob van Deventer (kaart 2) te herkennen is, wordt het huidige aanzien grotendeels bepaald door ontwikkelingen in parkaanleg en bebouwing uit de 19^e en de eerste helft van de 20^e eeuw.

Het grootste deel van het gebied bestaat uit het parkbos met hertenkamp van de Alkmaarderhout, waarin enkele gebouwen en terreinen met een bijzondere bestemming liggen. Langs de randen van het park (Kennemerstraatweg, Wilhelminalaan, Metiusgracht, Westerweg) staan voornamelijk herenhuizen en stadsvilla's. Ten noorden van de Alkmaarderhout ligt het Nassaukwartier, een ruim opgezet stedelijk woongebied voor welgestelden, aangelegd naar een stedenbouwkundig ontwerp van L.A. Springer uit 1906. Tussen de Alkmaarderhout en het Nassaukwartier ligt de Lindenlaan met kleinschalige woonbebouwing en enkele bedrijfspanden. Het noordelijk deel van het Westerhoutkwartier wordt gevormd door de Bergerhout (Geesterhout), een 'groene' open ruimte met aan de zuidzijde het dominante gebouw van het Murmelliusgymnasium uit 1939.

Ontstaan en ontwikkeling

Ontstaan van de Alkmaarder Houten

Alkmaar is als agrarische nederzetting ontstaan op het noordelijke gedeelte van een strandwal, ongeveer ter plaatse van de St. Laurenskerk. Het buiten de nederzetting gelegen deel van de strandwal werd van oudsher gebruikt als weidegebied en voor het verbouwen van granen en groenten.

De kaart van Jacob van Deventer uit circa 1560 (kaart 2) toont de huidige hoofdwegenstructuur van het gebied: de Geesterweg in het noorden, de Westerweg in het westen en de Wilhelminalaan en Kennemerstraatweg in het oosten. Ook de belangrijkste oost-westverbindingen ter plaatse van de huidige Varnebroek-Lindenlaan en Prinses Julianalaan zijn al aanwezig.

Na de aanleg van de vestingwerken met bolwerken en bastions in de periode 1573-1590 nam de recreatieve functie van dit buiten de vesting gelegen gebied toe. In de tweede helft van de 16^e eeuw kwam onder de welgestelde stedelingen het buitenleven in zwang. Om de volle en vuile steden te ontvluchten, legden zij aan de rand van de stad pleziertuinen aan met tuinhuisen en koepels. De minder gefortuneerde stadsbewoners konden wandelen langs de lommerrijke lanen op de wallen en de buitensingel. Op de kaart van C. Drebbel uit 1597 (kaart 3) zijn de voornaamste wegen al voorzien van enige laanbeplanting en tussen de weilanden en tuinen bevinden zich houtwallen.

Vanaf het begin van de 17^e eeuw nam het stadsbestuur van Alkmaar de aanleg van de Houten ter hand. Daarbij speelde behalve het economisch motief, de houtvoorziening, ook de functie als openbare groenvoorziening voor de burgerij een belangrijke rol. Vanaf 1610 werden de 'plantagiën' in de Voorhout, langs de Wilhelminalaan (Ouden Hout), de Lindenlaan (Midden Hout) en de Westerweg (Westerhout) aangelegd.

Op de kaart van J. Blaeu uit 1649 (kaart 4) zijn deze brede bomenlanen goed te zien. Tevens is het areaal aan weiland en moestuinen flink uitgebreid. In de jaren 1666-1675 volgde stukje bij beetje de aanleg van de Zuiderhout. Nadat in 1672 een groot deel van de toenmalige Houten waren gekapt vanwege de dreigende oorlog met de Fransen, werd in 1674 met de herbebossing begonnen. Zo kwam in de periode 1694-1696 de plantage bij de Ropjeskuil (Nieuwen Hout) en het sterrebos van de Geesterhout (Bergerhout) tot stand. Daarnaast kocht het stadsbestuur regelmatig losse percelen ter vergroting van de bestaande houten.

Op de kaart van J.C. Philips uit 1747 (kaart 5) is goed te zien hoe een groot deel van het Westerhoutkwartier inmiddels bestaat uit hakhoutbos, boomkwekerijen en brede door bomen omzoomde alleeeën. De hoofdassen worden gevormd door de elkaar kruisende Wilhelminalaan en Prinses Julianalaan. De Oude Hout (tussen Wilhelminalaan en Kennemerstraatweg) en de Geesterhout zijn aangelegd in de vorm van geometrische sterrebossen. De gecombineerde sier- en nutstuinen en weilanden die tussen de houten liggen, zijn van elkaar gescheiden door afwateringssloten en houtwallen.

De gedetailleerde kaart van stadstimmerbaas A. van Panders uit 1765 (kaart 6) toont een uitbreiding van het bosgebied tussen de Westerweg en de Ropjeskuil en het begin van een barokke parkaanleg.

De halfcirkelvormige vista bij de Westerweg vormt de beëindiging van de Prinses Julianalaan en acht andere stervormig aangelegde lanen, die gedeeltelijk door particuliere tuinen en boomkwekerijen worden onderbroken. Binnen dit straalsgewijze lanenstelsel liggen grillige slingerpaden in een overgangsstijl van de laatbarokke trant naar de vroege landschapsstijl. In de sterrebossen zijn op de voornaamste snijpunten van lanen tuinsieraden geplaatst. De Wilhelminalaan is in een rechte lijn doorgetrokken naar de Zuiderhout, waardoor deze niet meer direct aansluit op de Zandersweg. In het uiterste zuidwesten van de Alkmaarderhout werd omstreeks het midden van de 18^e eeuw de Israëlitische begraafplaats gesticht.

19^e en 20^e eeuw

Het vervallen van de defensieve functie van de omwalling van Alkmaar maakte in het begin van de 19^e eeuw de weg vrij voor de transformatie van het verdedigingsstelsel en de uitbreiding van de stad.

Getuige de Kadastrale Minuut bestond de bebouwing in het Westerhoutkwartier omstreeks 1832 (kaart 7) grotendeels uit enkele buitenhuizen, vermaaktuinen met koepels en bij de moestuinen behorende opstallen. De Algemene Begraafplaats die in de periode 1829-1830, ten westen van de Westerweg, naar ontwerp van J.D. Zocher jr. in landschapsstijl was aangelegd, is op deze kaart nog niet ingevuld. De huidige Wilhelminalaan en de Prinses

Julianalaan leidden onder de naam 'Doodenweg' naar het neoclassicistische poortgebouw van de begraafplaats. De Alkmaarderhout werd in 1853 grotendeels in Engelse landschapsstijl getransformeerd naar ontwerp van opzichter S. Rodenburg. De Geesterhout bleef als sterrebos behouden.

In de loop van de 19^e eeuw werden de meeste stadspoorten gesloopt en de wallen aan de zuid- en westzijde van Alkmaar omgevormd tot stadspark. De eerste bouwactiviteiten in het Westerhoutkwartier vonden op particulier initiatief plaats en concentreerden zich langs de uitvalswegen en in de nabijheid van de tuinen. Tegen het einde van de 19^e eeuw ging het stadsbestuur van Alkmaar bij de uitbreiding van de stad een actievere rol spelen om meer greep op de verdere inrichting van het Westerhoutkwartier te krijgen.

Alkmaar werd als regionaal centrum een vestigingsplaats van enkele door het rijk geïnitieerde instellingen. In 1879 stelde het stadsbestuur in het zuidwesten van de Alkmaarderhout een terrein ter beschikking voor de bouw van een nieuwe Cellulaire gevangenis naar ontwerp van rijksbouwmeester J.F. Metzelaar. Nadat het stadsbestuur de Essenburgerweide had aangekocht, bouwde het rijk hier in 1890 de prestigieuze Cadettenschool.

In aansluiting daarop liet het stadsbestuur in 1894 de Metiusgracht aanleggen langs de noordelijke ringsloot van het terrein. In dezelfde periode werd in de Zuiderhout de rooms-katholieke begraafplaats St. Barbara gesticht, waarvan de kapel in de as van de Wilhelminalaan (Doodenweg) werd gesitueerd.

Nadat de gemeente in bezit was gekomen van de boomkwekerij ten zuiden van de Prinses Julianalaan, werd hier in 1902 naar ontwerp van de landschapsarchitect L.A. Springer een hertenkamp aangelegd (kaart 8). Op zijn advies werden tevens de padenstructuur in het park gereconstrueerd en enkele nieuwe laanbomen geplant. De Kennemerstraatweg, Westerweg, Wilhelminalaan en Metiusgracht werden vanaf het einde van de vorige eeuw grotendeels op particulier initiatief bebouwd met herenhuizen en middenstandswoningen.

Vooruitlopend op het Algemeen Uitbreidingsplan (1909) werd op de weilanden ten zuiden van de Geesterhout in 1906 het Nassaukwartier aangelegd naar een stedenbouwkundig plan van L.A. Springer (kaart 9). De Oude Zandersloot, waarvan nog een klein gedeelte bij de Kennemersingel resteert, vormde de zuidgrens van de percelen langs de Nassaulaan en de zuidwestkant van het plein. De in het plan opgenomen verbreding van de Koorlaan en het doortrekken van het stratenpatroon ten zuiden van de Oude Zandersloot is vanwege eigendomstechnische problemen nooit uitgevoerd. In het plantsoen op het Nassauplein werd in de jaren twintig een Rosarium aangelegd. De bebouwing van het Nassaukwartier kwam voornamelijk tussen 1909 en 1940 tot stand.

Ten zuiden van de Alkmaarderhout werd in 1920 het Gemeentelijk Sportpark geopend met sportvelden en een drafbaan, waarvoor Jan Wils in 1927 een tribune bouwde. In de jaren dertig werd midden in de Alkmaarderhout het bejaardentehuis Westerlicht gebouwd en werd Villa Voorhout (1906) uitgebreid in verband met bejaardenhuisvesting.

Nadat de Cadettenschool in 1928 was verbouwd tot ziekenhuis, is het na de Tweede Wereldoorlog verschillende malen uitgebreid, waarvoor een gedeelte van de Ropjeskuil moest wijken.

De Geesterhout bleef als sterrebos tot omstreeks 1940 deels behouden. Nadat met de bouw van het Paleis van Justitie en Huis van Bewaring in de periode 1893-1894 en het Murmelliusgymnasium in 1939 een deel van het bos verloren was gegaan, werden in de Tweede Wereldoorlog alle bomen gekapt.

Huidig ruimtelijk karakter (kaart 1, 10 en 11)

Het huidige aanzien van het Westerhoutkwartier wordt grotendeels bepaald door ontwikkelingen in aanleg en bebouwing die in de 19^e en in de eerste helft van de 20^e eeuw hebben plaatsgevonden. Het Westerhoutkwartier kan dan ook worden gekarakteriseerd als een kenmerkende stadsuitbreiding uit de periode 1850-1940, hoewel de hoofdwegenstructuur in oorsprong al ouder is.

De Alkmaarderhout heeft als stadspark de oorspronkelijke functie tot ontspanning en vermaak van de burgerij van Alkmaar behouden. In het parkbos is de 19^e-eeuwse landschappelijke aanleg met kronkelige paden en waterpartijen en enkele open plekken met doorzichten bewaard gebleven. De rechte Wilhelminalaan en de evenwijdig daaraan gelegen Harddraverslaan vormen met het brede profiel en de dominante boombeplanting een belangrijk structurerend groenelement. De zichtas op de kapel van de begraafplaats St. Barbara is momenteel door begroeiing verstoord.

De oost-westgeoriënteerde Prinses Julianalaan is de tweede hoofdas, die vanaf de Kennemerstraatweg eerst het bos doorsnijdt en vervolgens - geflankeerd door laanbomen en wandelpaden - eindigt in het poortgebouw van de algemene begraafplaats. De diverse open ruimtes in het parkbos worden gebruikt als sportveld en doorkijken; de hertenkamp met de vijverpartij en de muziektuin bij de muziekkoepeel hebben een recreatieve en educatieve functie. De drie begraafplaatsen, de gevangenis Schutterswei, de voormalige Cadettenschool en het bejaardentehuis Westerlicht bepalen mede door hun bouwmassa en functie het bijzondere karakter van de Alkmaarderhout als stadspark.

De voorname woonhuisarchitectuur in en rond het park dateert grotendeels uit de periode 1890-1940 en telt overwegend twee bouwlagen onder kap. De Metiusgracht, Wilhelminalaan en Kennemerstraatweg zijn vanwege hun situering in en aan het park grotendeels eenzijdig bebouwd. De bebouwing langs de Westerweg en Kennemerstraatweg staat dichtbij de oude stad in de rooilijn en vertoont wat ouderdom, opbouw en detaillering betreft een gedifferentieerd beeld.

Verder de stad uit ligt de meer eenduidige karakteristieke laat 19^e- en vroeg 20^e-eeuwse bebouwing met voortuinen, grotendeels teruggerooid van de weg. Deze huizen zijn deels vrijstaand en deels opgenomen in gesloten gevelwanden. Het brede profiel van de Westerweg met de groene middenberm en het door bomen geflankeerde wandelpad in het verlengde daarvan verwijst naar de oude plantage Westerhout. De groene middenberm wordt momenteel onderbroken door parkeerhavens.

Het bebouwingsbeeld langs de met laanbomen beplante Lindenlaan bestaat uit een mengeling van kleinschalige woningbouw (grotendeels één of anderhalve bouwlaag onder kap) en enkele bedrijfspanden. Achter de noordelijke bebouwing ligt een groen binnenterrein met enkele bedrijfsgebouwen en een recent woningblok. Aan de zuidkant bestaat een geleidelijke overgang van de achtererven naar het parkbos van de Alkmaarderhout, een gedeelte van de oude moestuinen is hier bewaard gebleven. De rotonde is bij de uitbreiding van het ziekenhuis aangelegd als beëindiging van de Ropjeskuil, die oorspronkelijk een verbinding vormde met het padenpatroon van het parkbos.

Het ruim opgezette Nassaukwartier wordt gekenmerkt als een gegoede woonbuurt uit de eerste helft van de 20^e eeuw. De deels vrijstaande en deels aaneengesloten bebouwing telt overwegend twee bouwlagen en een zolderverdieping onder een kap. Met name in de gevelwanden van het plein en langs de brede Nassaulaan bevinden zich enkele woonhuizen met bijzondere monumentwaarde.

De markant gesitueerde St. Josephkerk op de hoek van de Nassaulaan en Kennemersingel en het scholencomplex aan de Koornlaan vormen vanwege hun functie en bouwmassa bijzondere ensembles in het gebied. Behalve de St. Josephkerk bevinden zich in de singelbebouwing enkele markant gesitueerde herenhuizen en stadsvilla's. De kwekerij aan de Koornlaan en het grote groene binnenterrein tussen de Nassaulaan en Lindenlaan zijn restanten van de oude moestuinen.

De Bergerhout (vroeger Geesterhout) vormt een open groene ruimte die aan de noord- en westzijde wordt begrensd door gevelwanden met bebouwing van overwegend twee bouwlagen en kap. De beplanting van de rotonde en de bomenrijen langs de gevelwanden verwijzen naar het oorspronkelijke sterrebos van de Geesterhout, waarvan de Vrouwenlaan een restant is. Het forse bouwvolume van het Murmelliusgymnasium (1939) met de dominante toren vormt de afsluiting aan de zuidzijde van het plein.

De grotendeels kleinschalige singelbebouwing langs de Geestersingel bevat hoofdzakelijk een woonfunctie. Op de hoek van de Cabeljauwstraat herinnert de stedenbouwkundig markant gesitueerde koepel 't Arendshof aan de oude pleziertuinen. De rechte Hoevervaart vormt de zuidelijke begrenzing van de Bergerhout.

Nadere typering van te beschermen waarden

Na de slechting van de vestingwerken is het Westerhoutkwartier van een landelijk buitengebied met voornamelijk tuinen, bossen en weilanden getransformeerd tot een karakteristieke stadsuitbreiding uit de periode 1850-1940.

De weilanden en tuinen hebben grotendeels plaatsgemaakt voor een stedelijk woongebied, waarin de Alkmaarderhout de functie van stadspark heeft behouden. Het bijzondere karakter van het Westerhoutkwartier wordt grotendeels bepaald door de combinatie van kenmerkende landschappelijke, stedenbouwkundige en bouwkundige elementen uit de 19^e en 20^e eeuw.

Met uitzondering van het Nassaukwartier is het huidige stratenpatroon grotendeels terug te voeren op het prestedelijke wegennet met de Kennemerstraatweg en de Westerweg als belangrijkste uitvalswegen. De bebouwing in het gebied dateert overwegend uit de periode 1850-1940 en omvat behalve woonhuizen ook enkele vrijstaande grote objecten, ensembles en terreinen met een bijzondere functie. Langs de brede Kennemerstraatweg, Westerweg, Metiusgracht en in het ruim opgezette Nassaukwartier ligt de voorname woonhuisarchitectuur met voortuinen, voornamelijk teruggedrooid van de straat. Alleen dichtbij de oude stad staat de bebouwing langs de Westerweg en Kennemerstraatweg in de rooilijn. Het verspringen van de rooilijn markeert de overgang naar de meer planmatig opgezette laat 19^e- en vroeg 20^e-eeuwse bebouwing.

De bebouwing langs de Lindenlaan is kleinschalig en evenals langs de Singel gedifferentieerd in functie, opbouw en detaillering. In de gevelwand van de singel bevinden zich enkele markant gesitueerde gebouwen, die bepalend zijn voor een aantal zichtlijnen in de ruimtelijke samenhang van het slingerende beloop van singelgracht en plantsoen. De groenstructuur is in het gehele Westerhoutkwartier dominant aanwezig, zowel het openbare groen (groene pleinen, middenbermen, laanbomen) als het privé-groen (voor- en achtertuinen).

Typerend zijn:

- de stedenbouwkundig-historische waarde van het Westerhoutkwartier als een kenmerkende stadsuitbreiding, die in de periode 1850-1940 is ontwikkeld, mede naar ontwerp van L.A. Springer, gebaseerd op een prestedelijke wegenstructuur in aansluiting op de oude stad;
- de landschappelijke waarde en natuurwaarde van de Alkmaarderhout als stedelijk parkbos in karakteristieke Engelse landschapsstijl, mede naar ontwerp van de landschapsarchitect L.A. Springer, waarvan de oorsprong als stedelijk groengebied teruggaat tot het begin van de 17^e eeuw;
- de afzonderlijke deelgebieden, die gekenmerkt worden door verschillen in functie, opbouw, wegprofielen, verkaveling en dichtheid;
- het grote aantal gebouwen met architectuurhistorische en typologische waarde, zowel woonhuizen als bijzondere bebouwing: een staalkaart van Nederlandse architectuur uit de 19^e en 20^e eeuw.

Begrenzing

Globaal wordt de grens aan de oostzijde gevormd door de Kennemerstraatweg, aan de zuidzijde door de Prins Bernhardlaan, aan de westkant door de Westerweg en aan de noordzijde door de Singel.

De exacte begrenzing is aangegeven op de bijgevoegde begrenzingskaart, MSP/29/01.

Waardering

Het Westerhoutkwartier is van algemeen belang vanwege de bijzondere cultuur- en architectuurhistorische alsmede de landschappelijke, stedenbouwkundige en natuurwaarden.

Het is een karakteristiek stedelijk woongebied met een stadspark uit de periode 1850-1940, gebaseerd op een oudere hoofdwegenstructuur. De bebouwing vormt een staalkaart van de jongere Nederlandse bouwkunst en omvat enkele topmonumenten.

Rechtsgevolg van de aanwijzing

Ter effectuering van de aanwijzing van een beschermd stads- of dorpsgezicht moet ingevolge artikel 36 van de Monumentenwet 1988 een bestemmingsplan worden opgesteld. De toelichting op de aanwijzing kan daarbij voor wat het beschermingsbelang betreft als uitgangspunt dienen. Doel van de aanwijzing is de karakteristieke, met de historische ontwikkeling samenhangende structuur en ruimtelijke kwaliteit van het gebied te onderkennen als zwaarwegend belang bij de toekomstige ontwikkelingen binnen het gebied. De aanwijzing beoogt op die wijze een basis te bieden voor een ruimtelijke ontwikkeling die inspeelt op de aanwezige kwaliteiten, daarvan gebruikmaakt en daarop voortbouwt.

In het aanwijzingsbesluit is bepaald in welke mate de vigerende bestemmingsplannen aan het beschermingsver-eiste voldoen.

Bronnen

Literatuur

- M. Argeloo en H. Smit (red.), De Alkmaarse Hout; natuurlijke rijkdom van een vier eeuwen oud stadsbos, Alkmaarse Cahiers nr. 5, Alkmaar 1993.
- Dienst Stadsontwikkeling en Beheer Alkmaar, afdeling Stedenbouw, Bestemmingsplan Zocherbuurt, Alkmaar 1996.
- Gemeente Alkmaar, Alkmaar, gevels van de binnenstad, Alkmaar 1980.
- Gemeente Alkmaar, Bestemmingsplan Westerhoutkwartier, Alkmaar 1985.
- S. Pathuis, 'De stadsuitbreidingen van Alkmaar, 1880-1940'. In: Tussen streek en randstad; Alkmaar in de twintigste eeuw, Alkmaarse Historische reeks, deel 8, p. 25-45, Alkmaar/Zutphen 1990.
- Provincie Noord-Holland, MIP-rapport Gemeentebescrijving Alkmaar, Haarlem 1990.
- Rijksdienst voor de Monumentenzorg, Toelichting Stadsgezicht Alkmaar, Zeist 1988.

Kaarten

- Oriëntatiekaart, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, 2011.
- Alkmaar, plattegrond van Jacob van Deventer, 1560.
- Alkmaar, kaart van Cornelis Drebbel, 1597.
- Alkmaar, plattegrond van Johannes Blaeu, 1649.
- Alkmaar, plattegrond van J.C. Philips, 1747.
- Alkmaar, plattegrond van A. van Panders, 1765.
- Kadastrale Minuut, circa 1832.
- Ontwerp Hertenkamp van L.A. Springer, circa 1902.
- Ontwerp Nassaukwartier van L.A. Springer, 1906.
- Alkmaar, omstreeks 1912-1916.
 - Bonnekaart nr. 261, verkend in 1877. Herzien in 1894, gedeeltelijk herzien tot 1916. Uitgave 1923. Schaal: 1:25.000.
 - Bonnekaart nr. 262, verkend in 1877. Herzien in 1895, gedeeltelijk herzien tot 1912. Uitgave 1922. Schaal: 1:25.000.
- Waarderingskaart, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, 2011.

Luchtfoto

- Westerhoutkwartier. Bron: www.vanuitdelucht.nl. © DKLN-2003 Eurosense BV.

Colofon

Uitgave

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, 2011

Onderzoek en tekst

- Provincie Noord-Holland, MSP-team
- Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, ing. F.P. Buchner

Kaartmateriaal

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, drs. B.A.R.T. Broex

Foto omslag

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, ing. F.P. Buchner

Redactie

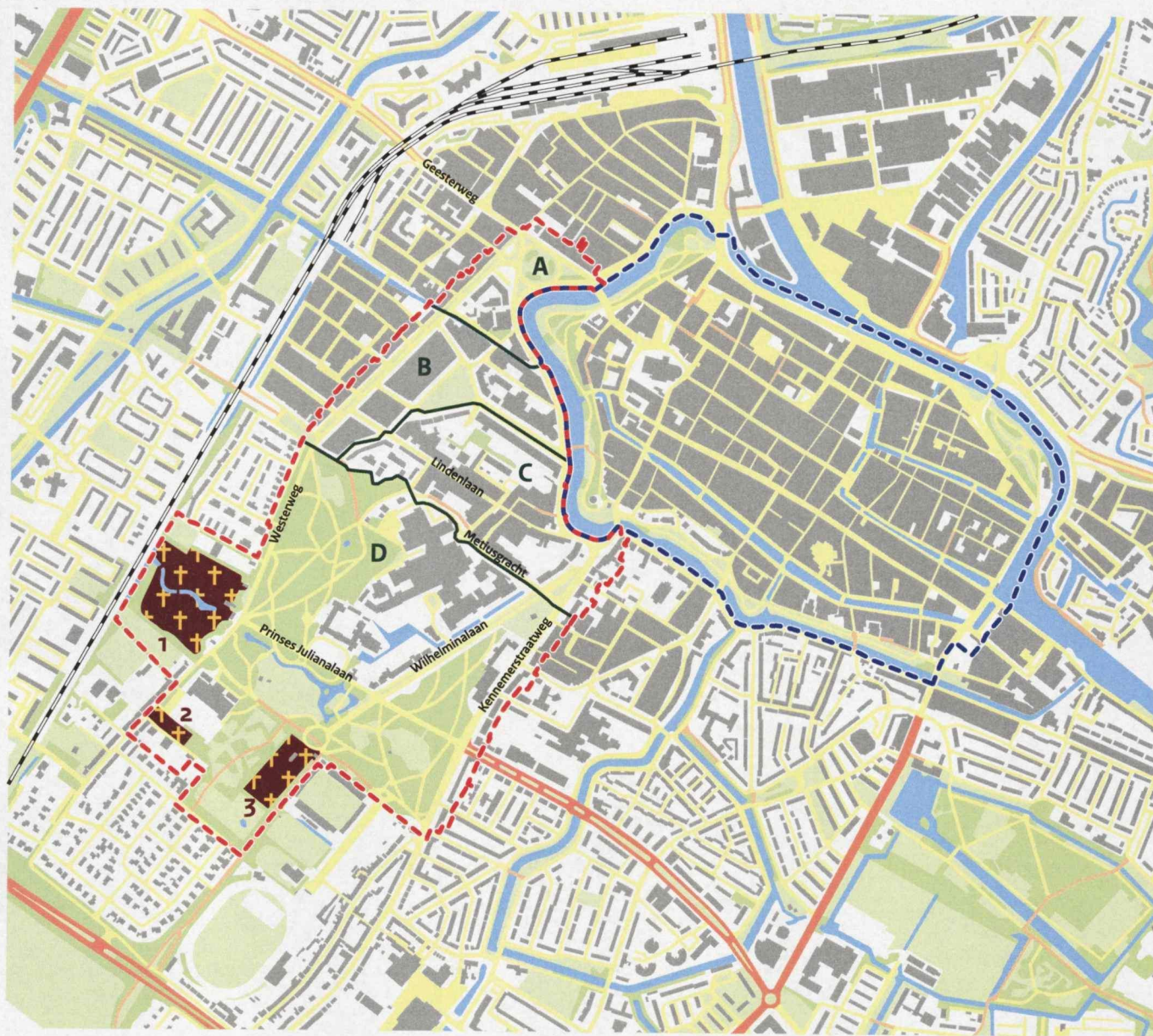
Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, H. Bos en drs. B.A.R.T. Broex

Productie

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed/Drukkerij Mailfors, Amersfoort.

Bijlagen

1. Oriëntatiekaart, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, 2011.
2. Alkmaar, plattegrond van Jacob van Deventer, 1560.
3. Alkmaar, kaart van Cornelis Drebbel, 1597.
4. Alkmaar, plattegrond van Johannes Blaeu, 1649.
5. Alkmaar, plattegrond van J.C. Philips, 1747.
6. Alkmaar, plattegrond van A. van Panders, 1765.
7. Kadastrale Minuut, circa 1832.
8. Ontwerp Hertenkamp van L.A. Springer, circa 1902.
9. Ontwerp Nassaukwartier van L.A. Springer, 1906.
10. Alkmaar, omstreeks 1912-1916.
 - Bonnekaart nr. 261, verkend in 1877. Herzien in 1894, gedeeltelijk herzien tot 1916. Uitgave 1923. Schaal: 1:25.000.
 - Bonnekaart nr. 262, verkend in 1877. Herzien in 1895, gedeeltelijk herzien tot 1912. Uitgave 1922. Schaal: 1:25.000.
11. Waarderingskaart, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, 2011.
12. Luchtfoto: Westerhoutkwartier.

Oriëntatiekaart Westerhoutkwartier

Legenda

- - - grens beschermd stadsgezicht
- - - grens beschermd gezicht Alkmaar
- A** Bergerhout (Geesterhout)
- B** Nassaukwartier
- C** Lindenlaan en omgeving
- D** Alkmaarderhout
- 1** Algemene begraafplaats
- 2** Joodse begraafplaats
- 3** begraafplaats Sint Barbara

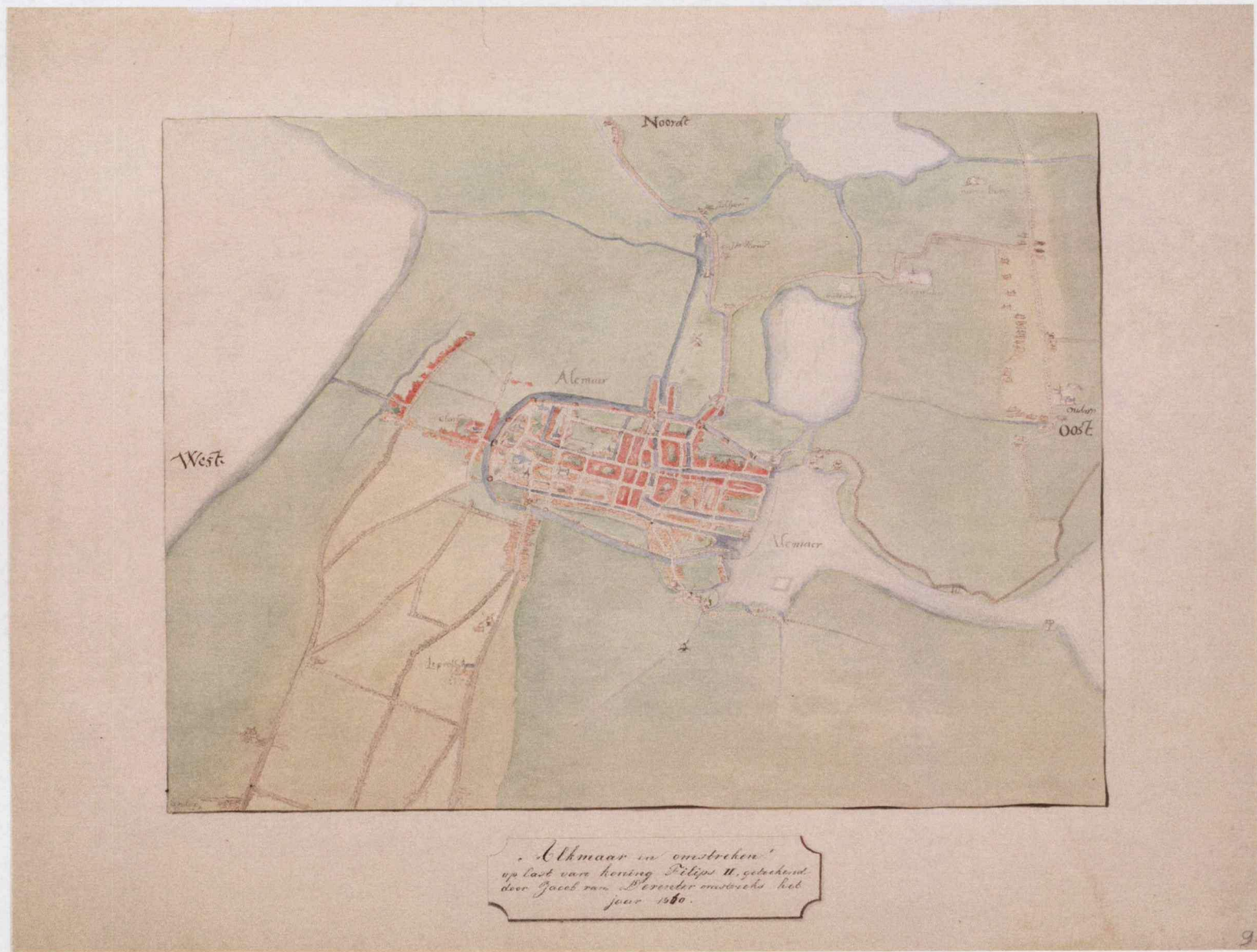
topografie

- bebouwing
- weide
- bos
- + begraafplaats
- waterloop
- spoorweg
- hoofdweg
- weg
- fietspad

0 125 250 375 500 m

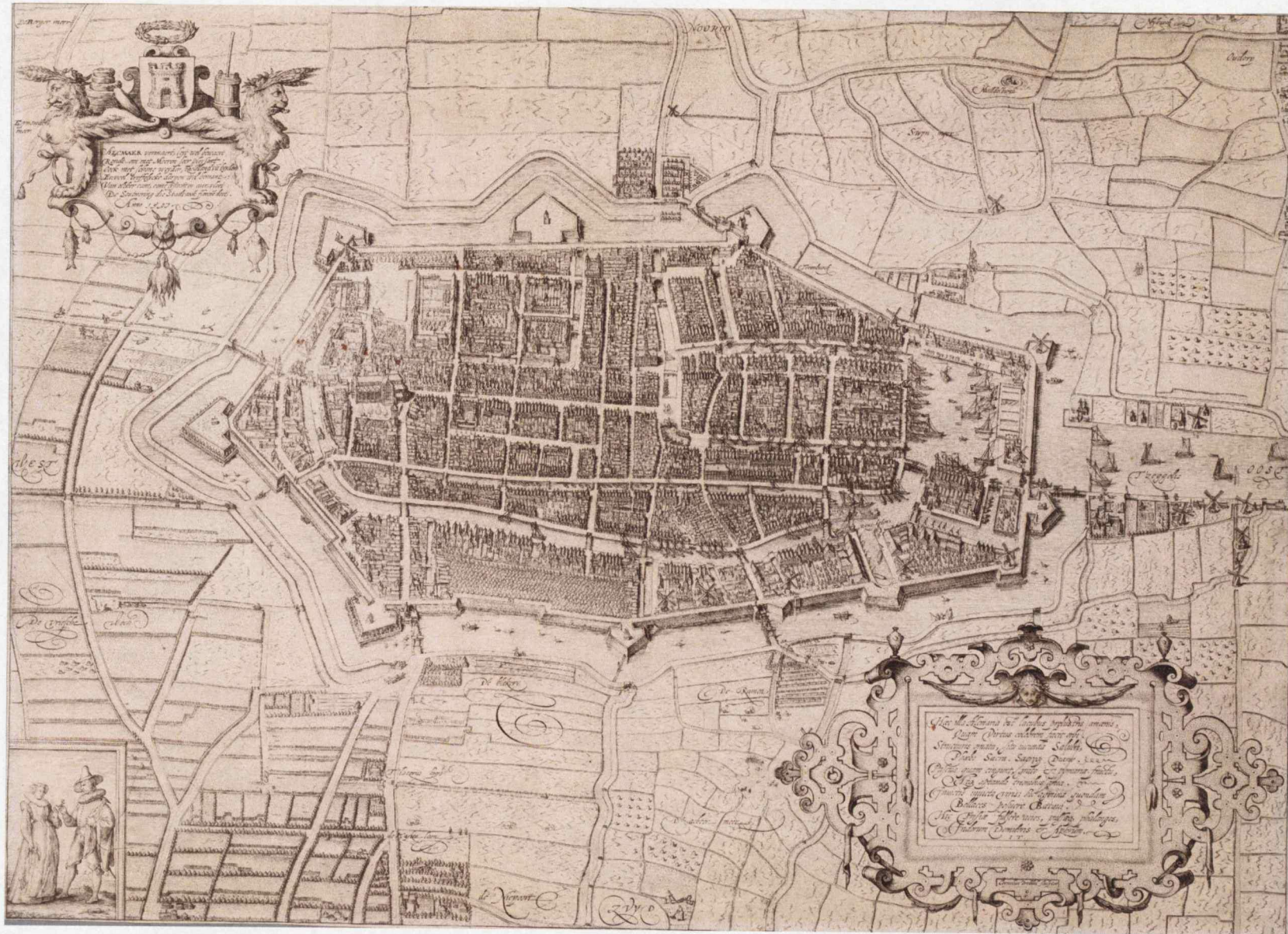
Topografie © Topografische
Dienst Kadaster,
Emmen, 2002

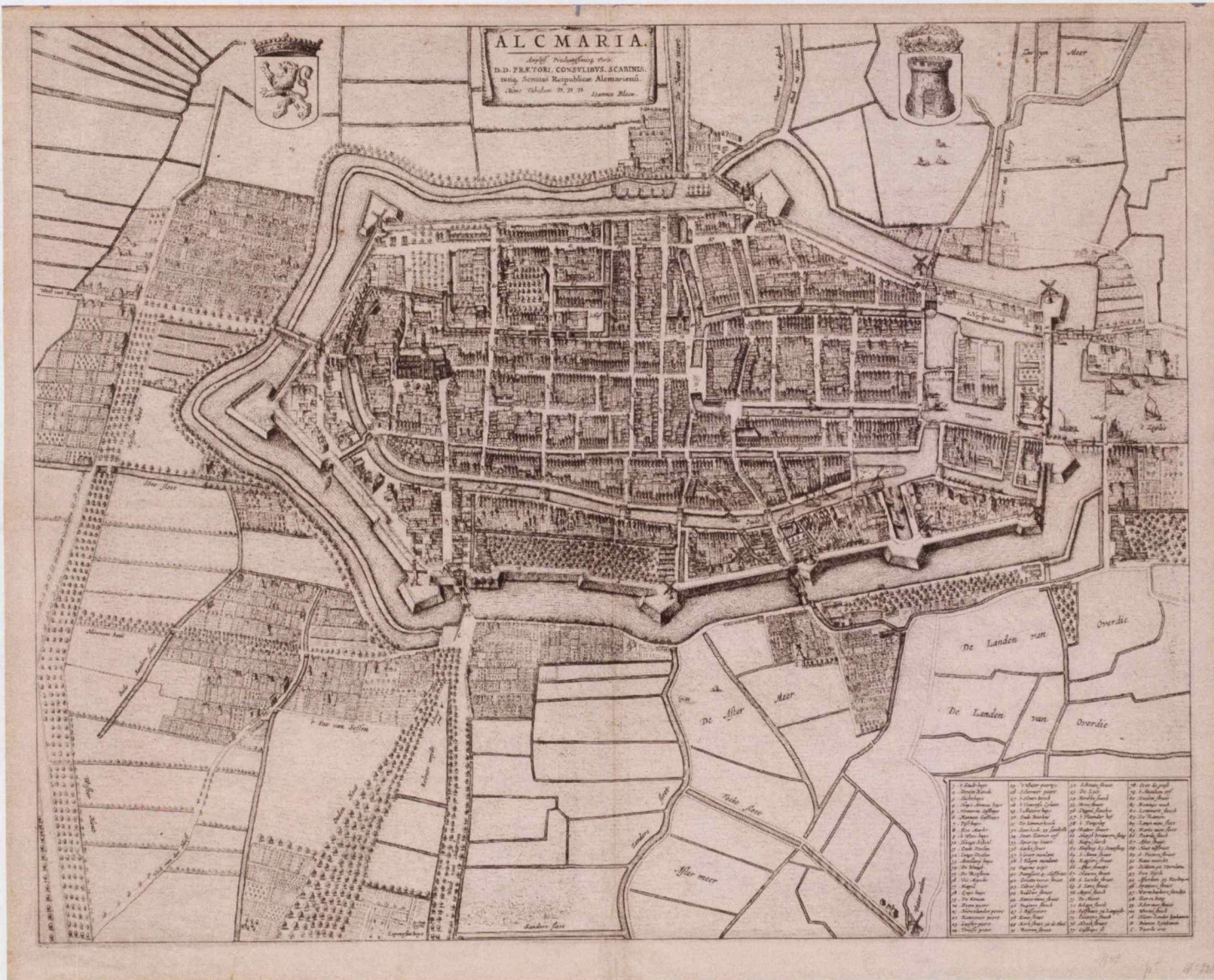

Kaart 2 Alkmaar, plattegrond van Jacob van Deventer, 1560

3,110622204011

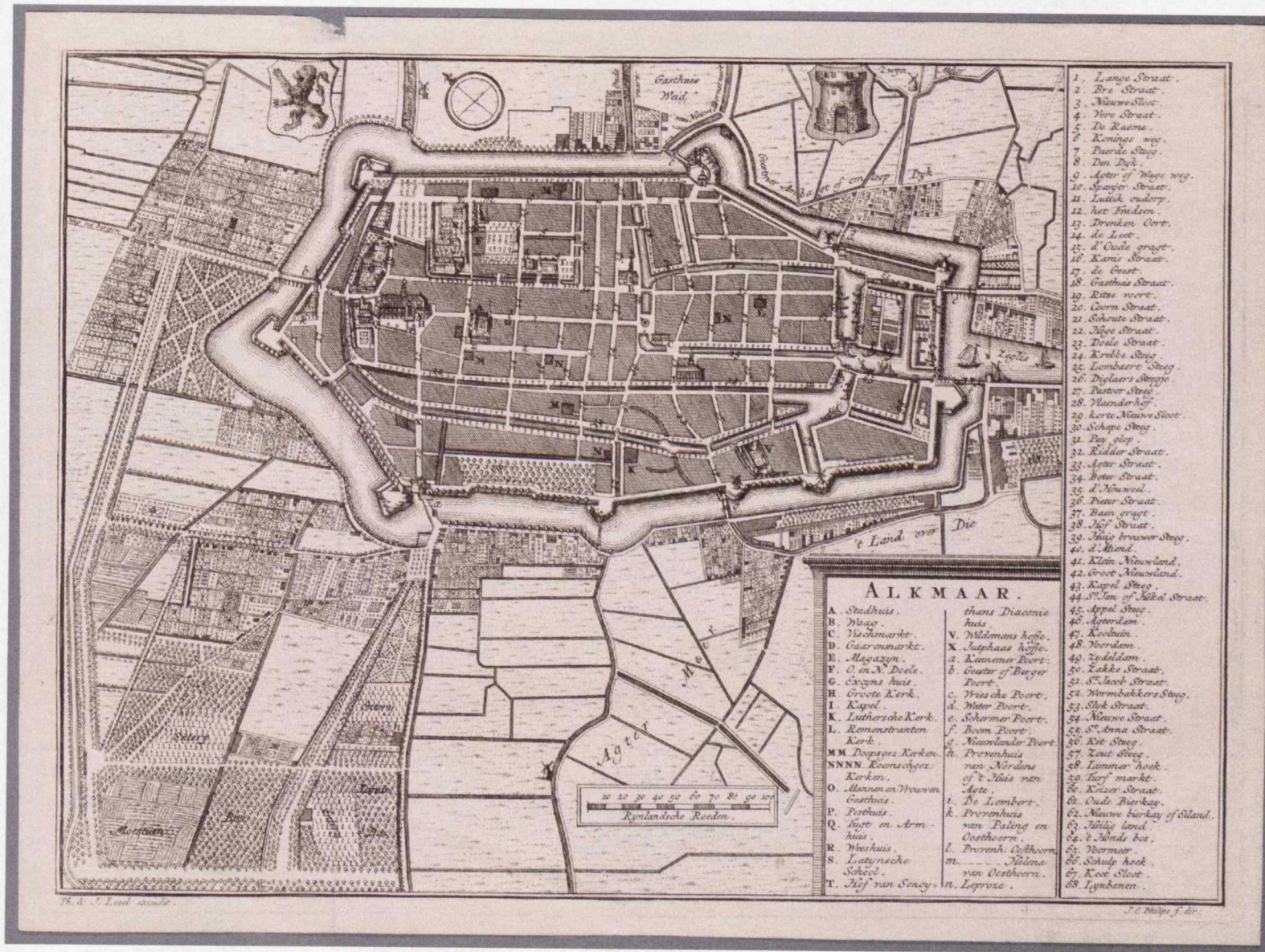

Kaart 3 Alkmaar, kaart van Cornelis Drebbel, 1597

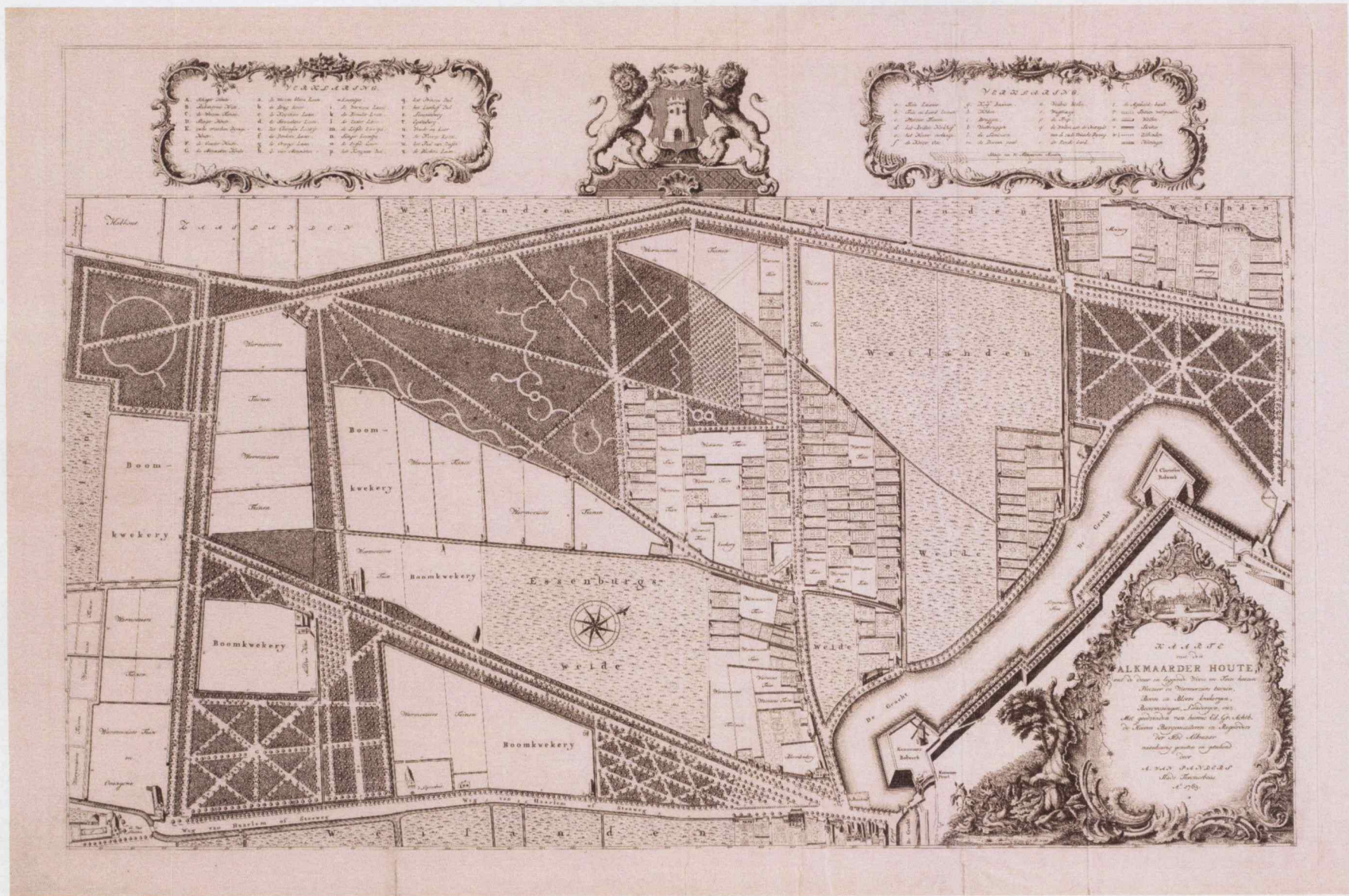

Kaart 4 Alkmaar, plattegrond van Johannes Blæu, 1649

3.110622204012

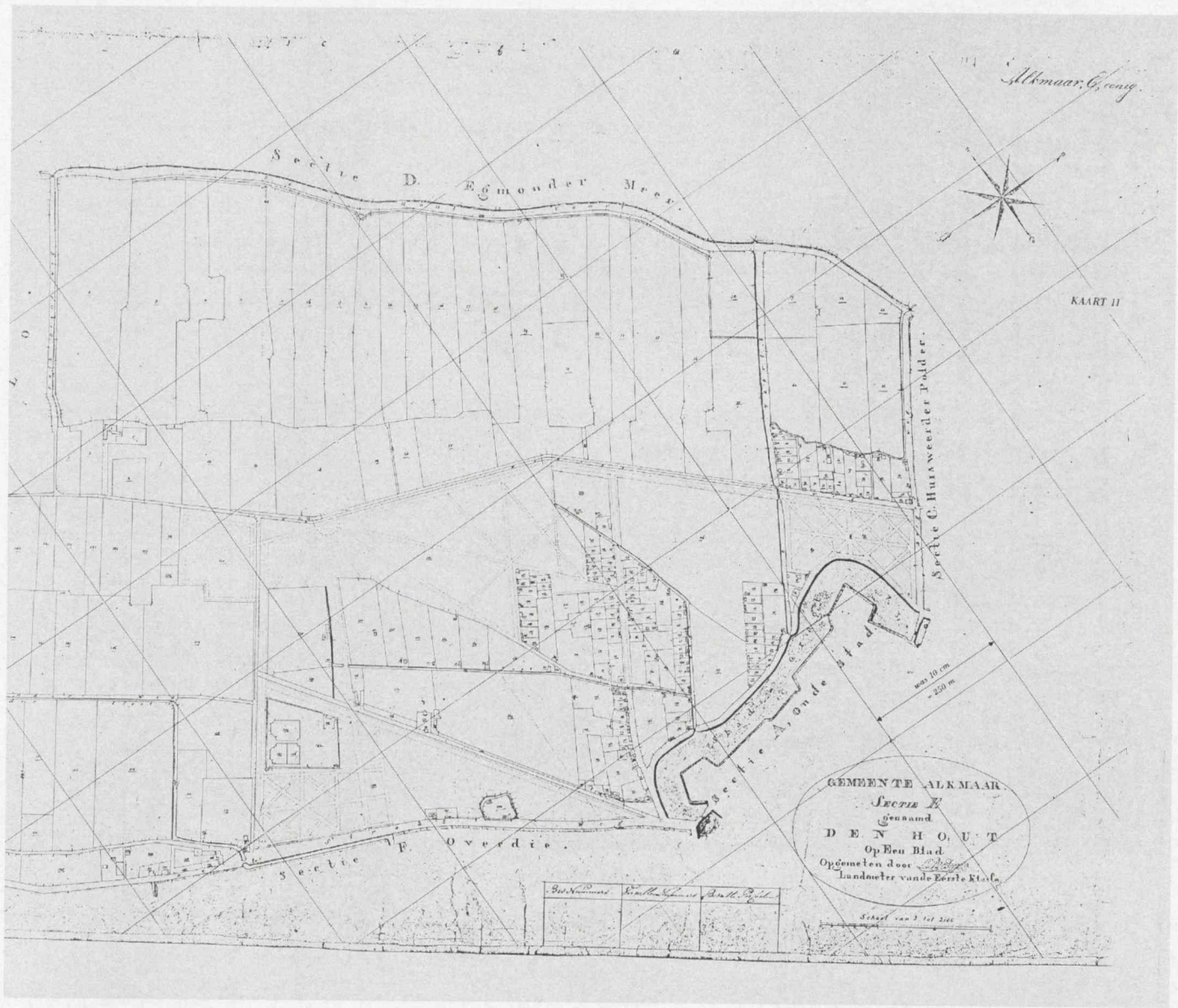

Kaart 5 Alkmaar, plattegrond van J.C. Philips, 1747

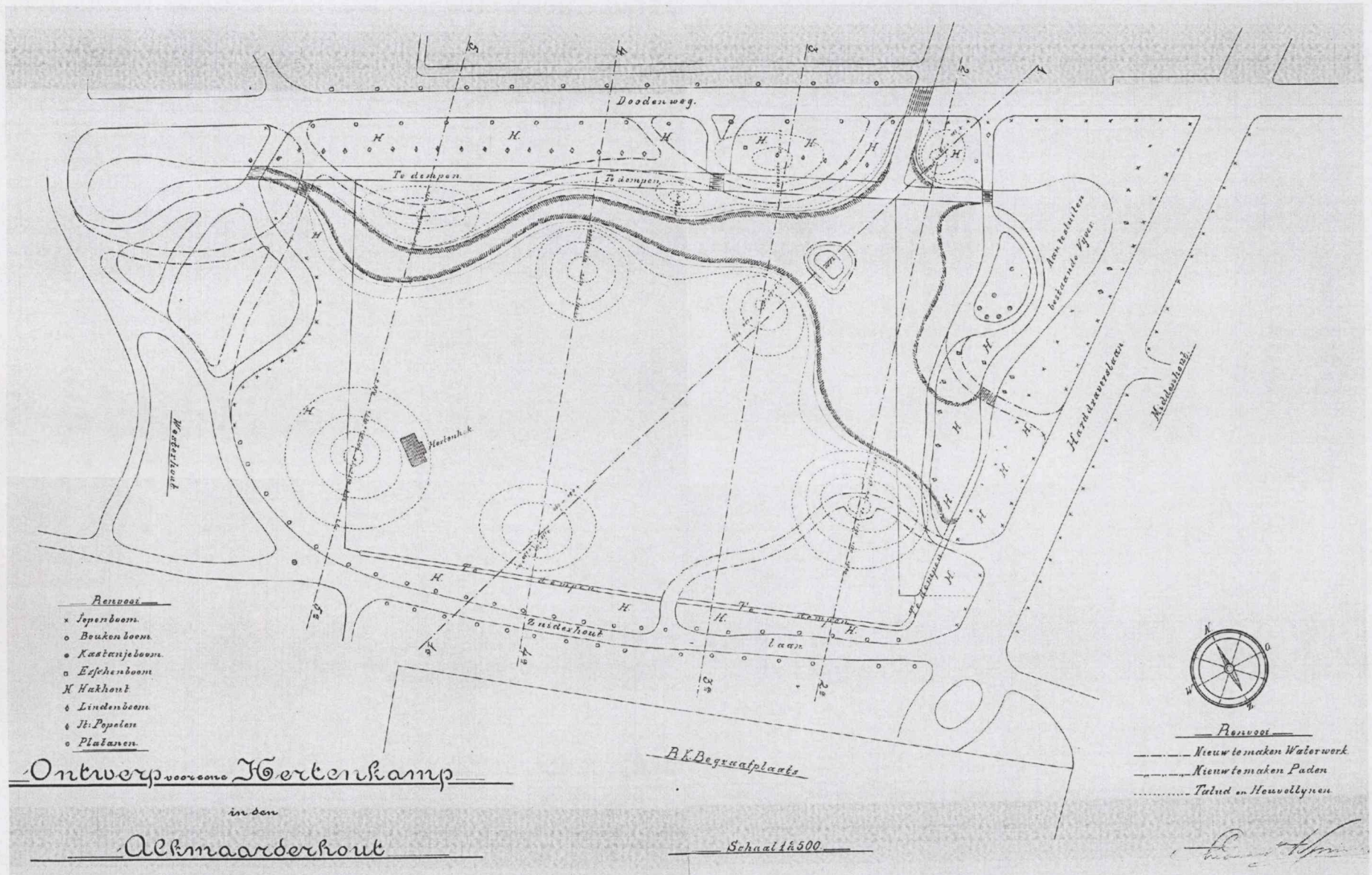

Kaart 6 Alkmaar, plattegrond van A. van Panders, 1765

3,110622204013

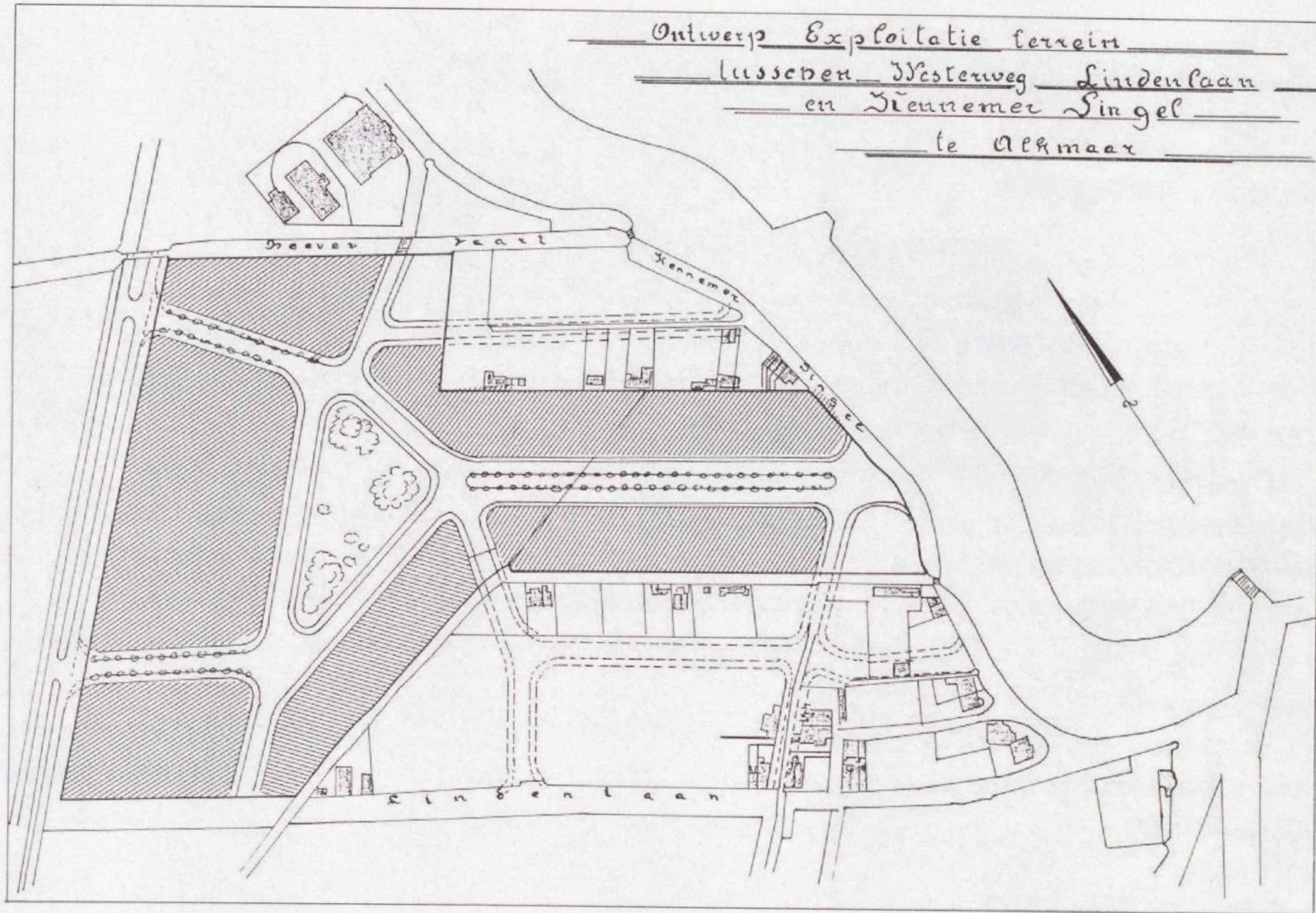

Kaart 7 Kadastrale Minuut, circa 1832

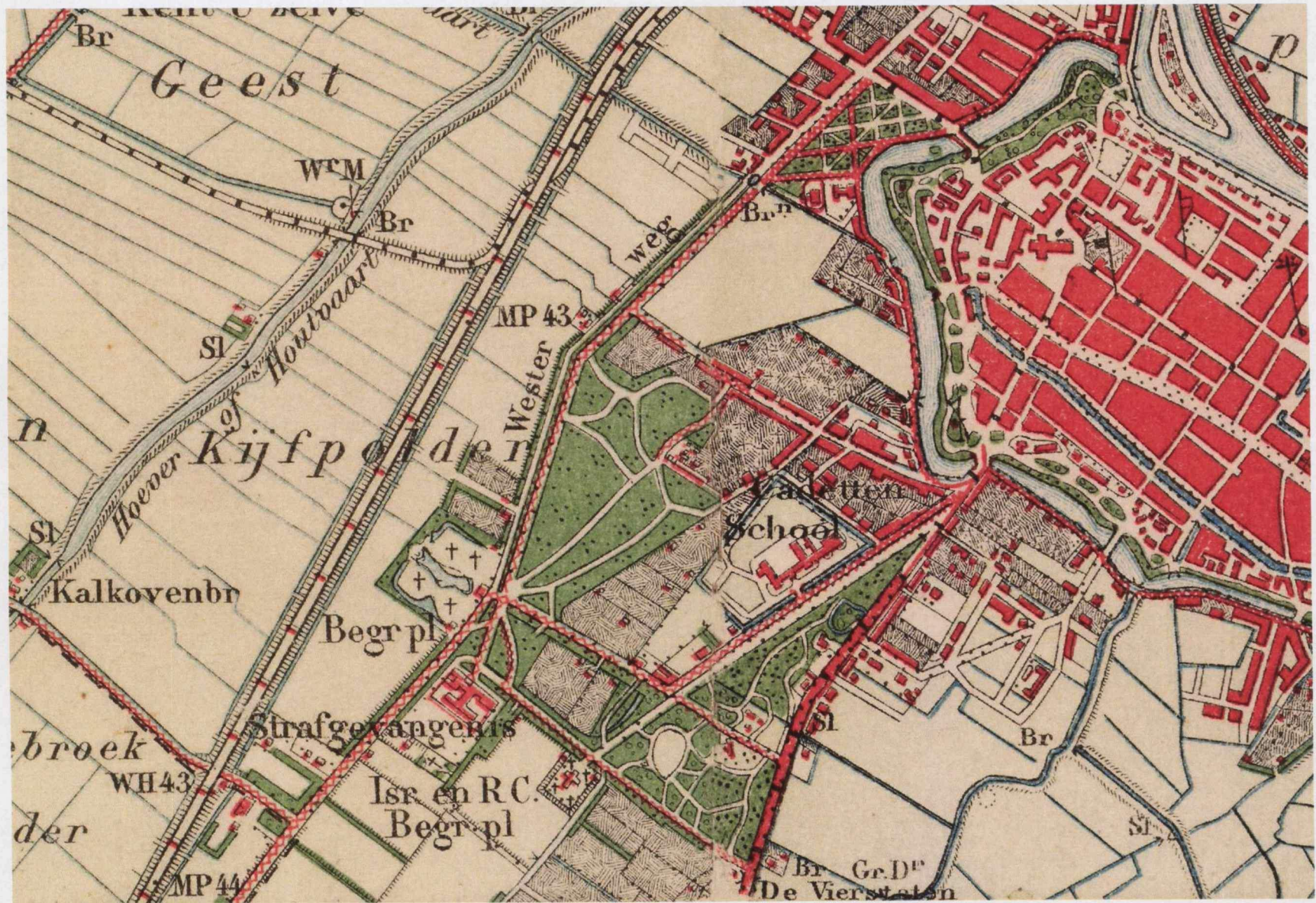
Kaart 8 Ontwerp Hertenkamp van L.A. Springer, circa 1902

Ontwerp Exploitatie terrein
tusschen Westerweg Lindenlaan
en Steenemer Singel
te Alkmaar

3,110622204014

Kaart 9 Ontwerp Nassaukwartier van L.A. Springer, 1906

Kaart 10 Alkmaar, omstreeks 1912-1916

Kaart 12 Luchtfoto: Westerhoutkwartier

